

## CONSIDERACIONS DE LA SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA SOBRE EL NOU PLA DE MUSEUS

- La Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans comparteix la preocupació de la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació per la situació en què es troba una gran part dels museus de Catalunya i considera necessària la reorganització a panorama museístic del país.
- La SHA agraeix a la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació les informacions que li han estat donades de primera mà pel Sr. Secretari de Cultura i el Sr. Director General de Patrimoni, tot i que considera que les hauria d'haver rebut abans de fer-se públic el Pla de Museus, atesa la condició de l'IEC com a acadèmia nacional de Catalunya. Per aquesta mateixa raó, entén que la presència a l'Institut en aquesta ocasió dels esmentats càrrecs de la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació ha de ser considerada també com una consulta sobre el Pla de Museus.
- Malgrat el seu caràcter preliminar, que fa encara molt difícil d'emetre un judici global, la SHA considera que el Pla de Museus presentat per la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació té aspectes constructius. La SHA ha de manifestar, però, importants reserves sobre alguns aspectes. Efectivament, segons el que es despren del text conegut, sembla que el Museu Nacional d'Arqueologia de Catalunya està destinat a desaparèixer com a entitat autònoma i amb personalitat pròpia, i que s'ha de convertir en una secció d'un nou Museu Nacional d'Història, Arqueologia i Etnologia de Catalunya. Si és així, la SHA no hi pot estar d'acord, i això per les raons següents:
  - a) El futur Museu Nacional d'Història, Arqueologia i Etnologia de Catalunya ha de tenir com a eix vertebrador la Història de Catalunya –encara que sigui en un sentit ampli–, d'acord amb el mandat del Parlament de Catalunya per constituir un Museu Nacional d'Història de Catalunya. No sembla clar com es poden integrar en un museu d'aquestes característiques les importants col·leccions de materials d'altres procedències –del Països Catalans i altres– amb què compta l'actual MAC, i tampoc sembla lògic prescindir en el futur d'aquest important patrimoni.
  - b) El mateix es pot dir de les col·leccions d'etnologia.
  - c) No s'entén que es consideri necessari integrar els materials arqueològics dins un discurs museístic unitari de ciències socials i, en canvi, es prescindeixi d'altres fons que tenen una importància crucial per a la comprensió de la realitat històrica, social i cultural de Catalunya, com ara els del MNAC o els del mNACTEC.
  - d) Cal no ignorar que la disciplina arqueològica té una gran especificitat metodològica i fins i tot teòrica en el camp de les ciències històriques. Un Museu Nacional d'Arqueologia hauria de tenir la capacitat de fer evident i, a la vegada,

comprensible aquesta especificitat, amb grans espais destinats als mètodes de recerca (excavació, prospecció, arqueometria, arqueobiologia, etnoarqueologia, etc.). No sembla fàcil, si és que és possible, integrar aquest discurs dins el d'un museu que té com a eix central la Història Nacional de Catalunya.

e) Tenint en compte el que s'ha dit, la SHA considera que la continuïtat del MAC és perfectament viable i justificada, tant des d'un punt de vista científic com museogràfic. I encara més si tenim en compte la llarga i sòlida història de l'escola catalana d'arqueologia, disciplina que mereix per això un reconeixement oficial específic que no disolgui el museu creat per ella en un hipotètic museu d'abast més ampli però avui per avui no estructurat. Degudament remodelat, el MAC pot desenvolupar un discurs ampli sobre la ciència arqueològica, centrat a Catalunya, si es vol, però amb capacitat per aprofitar tota la riquesa dels seus fons, per mostrar els resultats de la recerca arqueològica catalana a l'exterior i per transmetre a la societat una visió actualitzada de les potencialitats de la disciplina arqueològica.

f) El MAC, com a institució amb personalitat pròpia i diferenciada durant setanta-cinc anys, forma part del patrimoni científic i cultural del nostre país, i també del propi IEC, que va participar de manera decisiva en la seva fundació i va ser l'impulsor de diferents campanyes d'excavació que van permetre de nodrir-ne els fons, com ara, entre altres, les del Baix Aragó, les de Mallorca i, no cal dir-ho, les d'Empúries. Tenint en compte això i tot el que s'ha dit anteriorment, la SHA creu que calen raons de molt de pes procedir a la clausura d'aquest museu com a institució autònoma i amb personalitat pròpia. Segons el criteri dels seus membres, les raons adduïdes fins al present no ho justifiquen de cap manera.

- La SHA valora també molt positivament el paper fonamental que ha tingut el Museu d'Història de Catalunya en l'ensenyament i la difusió de la història de Catalunya, paper que hauria de mantenir en el futur, amb un discurs i unes funcions que seria difícil de mantenir si es procedís a la seva fusió en una entitat com la que es proposa en el Pla de Museus.

- Igualment, la SHA considera que és necessari mantenir el nom de Museu d'Història de Catalunya per al museu nacional que eventualment es pugui crear. En aquest sentit, però, cal fer notar que, malgrat que les dues institucions fins ara existents són oficialment denominades "museu", l'arqueològica té un fortíssim component patrimonial que manca a la històrica, que s'orienta des de la seva fundació més aviat com una exposició permanent amb més vocació pedagògica que de conservació de fons.

- La SHA vol expressar la seva absoluta seguretat en la voluntat de la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació d'aconseguir situar els museus de Catalunya a l'alçada que els correspon, malgrat les moltes limitacions pressupostàries que ha d'afrontar. Per aquesta raó vol manifestar també la seva confiança que la Conselleria tindrà en compte i

estudiarà atentament les objeccions que la pròpia SHA, altres institucions del país i un gran nombre de ciutadans particulars han expressat en relació amb el Pla de Museus.

- Igualment, la SHA vol manifestar la seva completa disposició a participar de manera activa en els debats i treballs que permetin assolir el millor Pla de Museus per al nostre país, funció que per altra banda li correspon per la condició d'acadèmia nacional de Catalunya que té l'IEC.

4 de març de 2008